

ОРГАНІЗАЦІЇ КАРАТЕ ПО РОБОТІ З НЕПОВНОСПРАВНИМИ

Галина Мельник, Аліна Передерій

Львівський державний університет фізичної культури

Актуальність. Позитивний вплив карате, що бурхливо розвивається, зростання соціального впливу адаптивного спорту в останні десятиліття, тенденції гуманізації сучасного суспільства, що обумовлюють інтеграцію осіб з неповносправністю до різних соціально-значущих сфер діяльності (у тім числі і до спорту) є передумовою окремих спроб використання засобів цього виду спорту в роботі з неповносправними [1].

Мета дослідження – охарактеризувати діяльність організацій карате для неповносправних в Україні та у світі.

Методи та організація дослідження. Використано такі методи: теоретичний аналіз та узагальнення, документальний метод, порівняння.

Результати дослідження та їх обговорення. Розвиток карате у світі є на досить високому рівні, що дає змогу йому потрапити в програму Олімпійських ігор. Однак однією з перешкод для цього є наявність безлічі різних федерацій та об'єднань карате, зі своїми правилами проведення змагань, регламентами членства тощо.

Всесвітня федерація карате (Worldkaratefederation (WKF) – єдина організація, що офіційно визнана Міжнародним олімпійським комітетом 1985 року. Федерація карате Німеччини (ФКН) стала першим членом WKF (Worldkaratefederation), що відкрила департамент під назвою «Карате для інвалідів». Перший чемпіонат світу для осіб з обмеженими фізичними можливостями відбувся саме в м. Бремен (Німеччина) 5–9 листопада 2014 року в рамках чемпіонату світу з карате. Спортсменка з України Уляна Смирнова стала першою чемпіонкою світу з ката серед людей на візках.

На сьогодні є план-календар турнірів для неповносправних, чіткі вимоги до класифікації спортсменів [4].

В Україні офіційно зареєстровано близько тридцяти федерацій, серед яких є лише одна організація – Українська федерація карате, яка належить до WKF. Українська федерація карате (УФК) програму «Карате для інвалідів» почала у лютому 2012 року [5]. Напрями її діяльності: соціальна (залучення людей з обмеженими фізичними можливостями до світу карате, і таким чином сприяти їх інтеграції в повноцінне життя) та політична (сприяння визнанню карате олімпійським видом спорту). Всесвітня федерація карате (WKF), представником якої в Україні є УФК, розвиває відповідний проект в різних країнах світу. Департамент з карате для інвалідів УФК налагодив контакти з Національним комітетом спорту інвалідів України та центром «Інваспорт» [3]. У Києві та Львові секції карате почали працювати в центрах соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями. Тренери УФК займаються з інвалідами в Полтаві, Сумах, Дніпропетровську, Одесі. Робота тільки почалася, і буде відбуватися системно і поступово. Тренувальний процес містить в собі тісну співпрацю тренерів з реабілітологами. Специфіка спортсменів передбачає вирішення двох завдань: поліпшення фізичних і психологічних кондицій і підготовку найбільш здібних учнів до змагань.

Як вид програми змагань всесвітнього рангу карате представлений лише у програмі Дефлімпійських ігор. На XXI Дефлімпійських іграх 2009 року, які проходили в м. Тайбей (Китайська Республіка), участь взяли 12 країн [2].

Висновки. Чинниками виникнення карате для інвалідів є прагнення осіб з особливими потребами до своєї фізичної та соціальної реабілітації, створення підстав для професійного навчання. Це сприяє популяризації карате для включення його до програми Олімпійських ігор.

Список літератури

1. Формування системи знань про спорт інвалідів / Євген Приступа, Юрій Бріскін, Аліна Передерій // *Humanistyczny wymiar kultury fizycznej* / red. nauk. Mariusz Zasada, Mariusz Klimczyk, Hanna Zukowska [i in.] Seria: Monografie. – Bydgoszcz; Lwow; Warszawa, 2010. – Nr. 12. – S. 245 – 258.
2. Бріскін Ю.А. Загальна характеристика Дефлімпійського спорту // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту: зб. наук. пр. / за ред. С.С.Єрмакова. – Харків, 2005. – № 20. – С. 11–19.
3. Копій О. Характеристика роботи українського центру інвалідного спорту «Інваспорт» та особливості його діяльності // Молодіжні проблеми в Україні: Стан та шляхи вирішення. – Львів, 1997. – С. 85–88.
4. Офіційний сайт Всесвітньої федерації карате (WKF) – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.wkf.net/>.
5. Офіційний сайт Української федерації карате (UKF), <http://wkf.com.ua/>